Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon
M. van Boheemen
AD/STG

Doorkiesnummer +31235144628
boheemenm@noord-holland.nl

Tbv Statenvergadering d.d	**28-06-2021**
Commissie NLG	
Datum commissievergadering	**07-06-2021**

17 juni 2021

Onderwerp: Voordracht 29 Zienswijze 1ste begrotingswijziging 2021, ontwerpbegroting 2022, Jaarstukken 2020 en resultaatbestemming 2020 Omgevingsdienst NHN

De commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid adviseert de voordracht Zienswijze 1ste begrotingswijziging 2021, ontwerpbegroting 2022, Jaarstukken 2020 en resultaatbestemming 2020 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord als bespreekstuk te agenderen voor de PS vergadering van 5 juli 2021.

Uittreksel van het concept-verslag NLG 07-06-2021:

4. A-agenda Leefbaarheid, Gezondheid en Milieu

4.a Voordrachten omgevingsdiensten: Jaarstukken en resultaatbestemming 2020, Begrotingswijziging 2021, Kadernota en begroting 2022
4.a.1 Zienswijze begroting 2022 Omgevingsdienst NZKG (A-agenda NLG 07-06-2021)
4.a.2 Zienswijze begroting 2022 Omgevingsdienst IJmond (A-agenda NLG 07-06-2021)
4.a.3 Zienswijze 1ste begrotingswijziging 2021, ontwerpbegroting 2022, Jaarstukken 2020 en resultaatbestemming 2020 van de OD NHN (A-agenda NLG 07-06-2021)
4.a.4 Zienswijze Provinciale Staten op 1ste begrotingswijziging 2021, ontwerpbegroting 2022 en de voorlopige jaarstukken 2020 van de OFGV (A-agenda NLG 07-06-2021)

Bovenstaande agendapunten worden gevoegd behandeld. De Omgevingsdienst NZKG (4.a.1) en de OD IJmond (4.a.2) vallen binnen de portefeuille van de heer Olthof en de OD NHN (4.a.3) en de OD Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (4.a.4) vallen binnen de portefeuille van gedeputeerde Stigter.

De **voorzitter** geeft het woord aan de Statenleden voor hun inbreng in eerste termijn.

Eerste termijn

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) heeft een bijdrage met betrekking tot de OD NZKG en de OD IJmond. De taken van de Omgevingsdiensten (OD's) zijn van grote maatschappelijke waarde en zullen de komende tijd alleen maar complexer worden. Mevrouw Gonggrijp wijst in dit kader op het Schone Lucht Akkoord, de

energietransitie, de ambities rond circulaire economie, de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Om van de spanning tussen de woningbouwopgave en de benodigde milieuruimte voor de verduurzaming van industrie nog maar te zwijgen. Voor al deze opgaven is het functioneren van de OD's cruciaal. De opgaven vragen om schaarse expertise teneinde de taken goed te kunnen uitvoeren. Overigens ligt het voor de hand dat de uitkomsten van de commissie-Van Aartsen ook gevolgen zullen hebben.

Gedeputeerde Staten (GS) verzoeken Provinciale Staten (PS) geen zienswijze in te dienen. Kunnen GS echter de toezegging doen dat er na een periode van financiële rust vanuit de provincie voldoende middelen aan de OD's ter beschikking worden gesteld om met voldoende menskracht de maatschappelijke opgave in het belang van de inwoners te kunnen uitvoeren?
Voorts verzoekt D66 of de OD's richting 2022 zouden willen reflecteren op de VTH-taken rond Water teneinde deze vervolgens ook in de begroting te borgen.

Mevrouw Gonggrijp is zo vrij om even vooruit te kijken naar het rapport *Bron van bescherming*, dat in augustus aan bod zal komen. D66 zou graag zien dat de OD bij deze bespreking aanwezig is om de nodige vragen te beantwoorden.

Statenlid **Kostic** (PvdD) sluit zich aan bij de mooie woorden van D66. De Partij voor de Dieren maakt zich grote zorgen over de capaciteiten van de OD's. Alle onderzoeken bevestigen deze zorgen. De gemeenten krijgen binnenkort meer verantwoordelijkheden in de bescherming van dieren, natuur en milieu, maar tegelijkertijd krijgen zij te maken met grote bezuinigingen. De provincie zou daar als hoeder van grensoverstijgende algemene belangen alerter op moeten zijn. De toon vanuit de provincie is echter vooral dat er "*maar geroeid moet worden met de riemen die er nu zijn*". Deze toon moet wat de Partij voor de Dieren betreft anders.

De PvdD wil voorlopig alleen bij de OD NZKG en OD NHN een zienswijze indienen.
De zienswijze van de PvdD aangaande de OD Noordzeekanaalgebied is enigszins in lijn met hetgeen mevrouw Gonggrijp (D66) noemde, namelijk om voor 30 augustus te reflecteren op de bevindingen in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over de provinciale bescherming van drinkwatergebieden en de mogelijke verbeteringen in de VTH-taken, en daarnaast inzichtelijk te maken wat de eventuele financiële gevolgen daarvan zouden kunnen zijn. Dat kan dan op 30 augustus meteen worden meegenomen in de commissiebespreking van het rapport. De Partij voor de Dieren is graag bereid om richting de PS-vergaderingen met de Griffie en andere partijen de technische details nader uit te werken alsmede de wijze waarop het precies geformuleerd kan worden. Statenlid Kostic heeft hiertoe reeds een opzet naar de Griffie en enkele andere partijen gestuurd. Vanzelfsprekend kan het er uiteindelijk iets anders uitzien; wellicht in de vorm van een motie.

Statenlid Kostic geeft aan dat de OD NZKG de navolgende drie zaken constateert:

- De komende jaren wordt een toename van complexe aanvragen en toezichtdossiers verwacht;
- Er zijn verschillende grote opgaven, waaronder gezondheid en de Omgevingswet, die opschaling van expertise vergen.
- Gezien deze opgaven en het tekort aan opgeleide mensen, worden extra kosten verwacht voor opleidingen en afrondende projecten.

De Partij voor de Dieren heeft derhalve de navolgende vragen aan GS:

- Zijn GS en de commissie het met haar eens dat niet soberheid an sich, maar transparantie en kwaliteit van de VTH-taken voorop moeten staan, omdat een goede bescherming van de leefomgeving van levensbelang is?
- Zijn GS bereid om te verkennen of en, zo ja, hoeveel geld er nodig is voor onder andere transparantie en opschaling van expertise?
- De bijdrage van de provincie Noord-Holland aan de OD NZKG voor 2022 wordt €17,8 miljoen (versus €18,2 miljoen in begroting 2021), onder andere door de wettelijke wijzigingen. Dit laat ruimte voor de provincie om het verschil in te zetten voor de versterking van VTH-taken van de OD. Zijn GS bereid om die mogelijkheden te onderzoeken?

In het verlengde daarvan merkt Statenlid Kostic op dat er een terugbetaling van inrichtingskosten -- te weten een resterend bedrag van ruim €143.000 -- door de founding fathers aan de OD wordt gesuggereerd. Kan de provincie haar gedeelte inzetten om de capaciteit van de OD te versterken?

Wat betreft de OD Noord-Holland Noord (OD NHN) verwacht Statenlid Kostic dat de Omgevingswet een grote uitdaging wordt. Het is derhalve goed dat GS in hun voorzet van de zienswijze namens PS de OD laten reflecteren op de Omgevingswet. De Partij voor de Dieren vindt het echter jammer dat daarmee vooral de nadruk wordt gelegd op de mogelijk lagere bijdrage van de provincie wat betreft milieutaken, terwijl het overduidelijk is dat die wet meer capaciteit van de OD's zal vragen. Kunnen GS de zin met de verwijzing naar een lagere bijdrage van de provincie schrappen -- deze voegt immers niets toe aan de al voorliggende vragen van de OD en sorteert alleen maar voor op het antwoord -- óf toevoegen dat er ook rekening mee wordt gehouden dat een goede uitvoering van de VTH-taken in het kader van de Omgevingswet extra kosten, ook voor de provincie, met zich zou kunnen meebrengen?

Zoals meerdere onderzoeken en meerdere OD's hebben aangegeven, moet er geïnvesteerd worden in een versterking en uitbreiding van de expertise. Er zijn problemen als gevolg van te weinig geschikt personeel. Daarom is het extra belangrijk om te investeren in trainees. Tijdens de technische briefing van hedenochtend is gesproken over een incidentele financiering van het traineeprogramma. De gemeenten hebben die helaas afgewezen. De Partij voor de Dieren heeft de gedeputeerde reeds gewaarschuwd en geadviseerd om er als provincie royaal in te zijn en meer te begroten. Het totaal benodigde bedrag tot 2025 is €196.000 per jaar. In tegenstelling tot de hetgeen in de beantwoording van de technische beantwoording wordt gesuggereerd, betreft dit een periode van vier jaar (i.p.v. vijf jaar). De afspraak was dat de provincie jaarlijks €73.000 van dit bedrag zou betalen. De PvdD stelt voor om de provincie het jaarlijkse gat van €123.000 (gedurende vier jaar) te laten opvullen, opdat de OD goed voorbereid is op de komende uitdagingen. Het betreffende geld zou bijvoorbeeld kunnen komen van het geld dat de provincie terugkrijgt van de OD's als gevolg van een verschuiving aan taken. Kunnen GS hierin wat meer meedenken?

De **voorzitter** deelt mede dat er sprake is van enkele technische problemen, zodat wordt overgegaan tot een korte schorsing.

Schorsing van 10.25 tot 10.34 uur

De **voorzitter** heropent de vergadering en merkt op dat het thans technisch helaas niet mogelijk is gebleken om de spreektijden in beeld te brengen. Deze worden echter wel bijgehouden en in de chat weergegeven. Voorts wordt op een later moment getracht ze alsnog in beeld te krijgen.

De voorzitter geeft het woord aan de commissieleden voor het vervolg van de eerste termijn.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt op dat de duur van de TB werkzaamheden OD's, waarvoor overigens de gebruikelijke 45 minuten was gereserveerd, haars inziens te kort was. Slechts een klein aantal punten kon worden aangestipt. Mevrouw Jellema heeft de diverse geluiden van de OD's beluisterd. Met eenzelfde of soms zelfs minder groot budget moet een toegenomen aantal taken worden verricht. Vervolgens blijft het boven de markt hangen wat er met elkaar aan wordt gedaan. Mevrouw Jellema sluit zich derhalve aan bij de vragen van Statenlid Kostic (PvdD) en is benieuwd naar de reactie van de beide gedeputeerden.

Tijdens de technische briefing heeft mevrouw Jellema de bodemtaken onder de aandacht gebracht. De heer Pannekeet (directeur OD IJmond) gaf aan dat de gemeenten al zoveel taken hebben, zoals het sociaal domein of de jeugdzorg, en dusdanig krap in hun budgetten zitten, dat zij misschien wel gaan marchanderen met hun uitgaven aan VTH-taken. Mevrouw Jellema verwacht dat dit dilemma bij alle OD's speelt en zou daar graag een reactie van GS op horen. Zal de warme overdracht, die er vanuit de OD's ongetwijfeld zal komen, ook warm ontvangen worden door de gemeenten? Dit vraagstuk baart mevrouw Jellema grote zorgen.

De zienswijze die de Partij voor de Dieren oppert, acht mevrouw Jellema sympathiek. Hierop hoort zij eveneens graag een reactie van GS. Men moet zich echter wel blijven realiseren dat de waterkwaliteit een uitkomst betreft aan een uiteinde van een lijn. Deze wordt beïnvloed door stikstof, CO_2, gewasbeschermingsmiddelen en medicijnresten. In de stukken staat letterlijk dat de OD's moeten wachten totdat er vanuit Den Haag een fatsoenlijk stikstofbeleid komt. Die noodzakelijkheid van controle zal er altijd zijn, maar het is een tergende sisyfusarbeid. Er wordt in de provincie natuurlijk wel gebiedsgericht op ingezet, maar er blijft iets boven de markt hangen doordat er wordt gewacht op het landelijke beleid. En het Rijk wacht op zijn beurt op Europees beleid. Dat schiet niet op. Hierover maakt mevrouw Jellema zich veel zorgen. Een reactie van beide gedeputeerden zou zij zeer waarden. Voort zou zij gedeputeerde Stigter willen meegeven om er ook in het IPO weer eens wat meer druk op te zetten.

Tot slot uit mevrouw Jellema nog enkele complimenten. De Kadernota van de OD IJmond was zeer lezenswaardig en heel toegankelijk. In de TB stelde de heer Leerink (PvdA) vragen over de vindbaarheid van de OD's. Voor een overheidsorgaan is dit natuurlijk wel een vereiste. Mevrouw Jellema is blij dat de vindbaarheid van de OD al enigszins is toegenomen, maar hoopt dat deze in de toekomst nog verder zal verbeteren.

Alvorens de **voorzitter** het woord geeft aan mevrouw Koning-Hoeve, deelt zij mede dat gedeputeerde Rommel de rondvraag inzake faunaschade alsnog tijdens onderhavige vergadering zal beantwoorden. Het agendapunt zal aan het slot van deze vergadering worden behandeld.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) bedankt gedeputeerde Rommel voor haar bereidheid om de rondvraag alsnog in deze vergadering te beantwoorden.
In eerste instantie gaat zij in op de OD NZKG. Het CDA beluistert veel zorgen over de vraag of er voldoende personele capaciteit op kwalitatief hoog niveau aanwezig is en blijft. In de technische briefing is reeds uitleg gegeven over de wijze waarop hiermee wordt omgegaan. Door de wijziging van het bodemtakenpakket en inzicht in de nieuwe bouwtaken is voorts ruim €500.000 aan lagere opbrengsten opgenomen, oplopend naar €1,1 miljoen in 2024. Als gevolg hiervan moeten ook de lasten vanaf 2022 worden verlaagd. Hoe is de visie van de gedeputeerde op de inspanningen van de OD om voldoende personeel in huis te halen en te

houden, en op de financiële ruimte daarvoor? Is een en ander goed in balans of moet er toch nog wat gebeuren? Het CDA verneemt daar graag een reactie op.

Voorts heeft mevrouw Koning-Hoeve een vraag over de financiële gevolgen van het uitstel van de invoering van de Omgevingswet. Heeft het uitstel inderdaad effect op de begrotingen van de OD's en hoe gaan GS daarop inspelen? Zoals het zich nu laat aanzien, zou de provincie eerder extra bijdrages moeten betalen voor de uitvoering van de Omgevingswet. Hoe is die verhouding en hoe gaat dat eruitzien? Het CDA verneemt hierop graag een toelichting van GS.

Mevrouw **Er** (GL) herhaalt een drietal punten van haar collega-woordvoerders:

- GroenLinks maakt zich zorgen over het personeelstekort en het tekort aan kennis. Mevrouw wijst op de opmerking van de OD NHN dat er dit jaar geen traineeships zullen plaatsvinden.
- Daarnaast sluit mevrouw Er aan bij de vraag van de Partij voor de Dieren over het meenemen van de bevindingen van de Randstedelijke Rekenkamer over drinkwater.
- Tot slot sluit mevrouw Er zich aan bij de vraag van mevrouw Jellema (PvdA) over stikstof.

De heer **Mangal** (DENK) sluit zich grotendeels aan bij de woorden van de commissieleden die hem zijn voorgegaan. Tijdens de technische briefing heeft de heer Mangal een vraag gesteld over de IT-kwaliteit van de medewerkers. Als voorbeeld noemde hij Waternet. Het antwoord luidde dat de OD's niet over Waternet gaan, maar wel over de waterkwaliteit. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar, mede gelet op het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer?

De OD's houden voorts toezicht op bruggen, sluizen en gemalen. Momenteel is een technisch probleem aan de orde met het 3G-netwerk, dat volgend jaar wordt uitgefaseerd. De heer Mangal verwacht dat Waternet niet de enige instantie zal zijn die daar hinder van zal ondervinden. Ook andere gemalen die buiten Waternet vallen, zullen daarmee te kampen hebben. Hebben de OD's voldoende capaciteit en geld om dit soort problemen op te lossen of in ieder geval te controleren?

De heer **Smaling** (SP) geeft aan dat zijn fractie niet voornemens is een zienswijze in te dienen. De SP stemt derhalve in met de voordracht. De heer Smaling refereert echter wel aan de interessante bijdrage van Statenlid Kostic (PvdD) en wacht met belangstelling de reactie hierop van de gedeputeerde af.

De technische briefing van hedenochtend, waarbij de medewerkers van de OD zelf aan het woord kwamen, was volgens de heer Smaling nuttig en gaf een goed beeld van de diversiteit aan taken. Tegelijkertijd gaan er al enige tijd geluiden op dat het financieel en qua arbeidsmarkt knelt. Dit verbaast de heer Smaling enigszins, omdat er al jarenlang landelijk sprake zou van een techniekpact waarbij verschillende ministeries sturen op bètakennis. Bètakennis is weliswaar een breed terrein, maar het is wel merkwaardig dat er nog maar zo weinig hbo-opleidingen in milieukunde worden aangeboden. In hoeverre is het mogelijk om met een mbo4-opleiding op het betreffende niveau te werken en zijn universitair geschoolde toxicologen of juristen nodig om de OD's op te krikken naar het benodigde niveau?

Tegen deze achtergrond hiervan speelt ook het rapport-Van Aartsen. De heer Smaling las dat het huidige demissionaire kabinet dit zou willen doorschuiven naar een volgend kabinet, wat enigszins begrijpelijk is. De conclusies van de commissie-Van Aartsen zijn echter stevig. Deze laten zien dat er grote onderlinge verschillen zijn tussen de OD's wat betreft de capaciteit, het niveau van handhaving e.d. Er is bijvoorbeeld

ook sprake van weinig expertise en weinig resultaat op het bestrijden van mobiele milieucriminaliteit, en de relatie met het strafrecht baart zorgen.
Tijdens de technische briefing werd ook gewezen op (de betrokkenheid bij) ondermijning. Het is een heel breed terrein, dat snel raakt aan strafrechtelijke kwesties. Is het wenselijk om dit allemaal aan de OD's te laten? De heer Smaling is bang, mede gelet op het dossier Tata, dat de OD's op basis van dit rapport het risico lopen te worden vermalen tussen de provincie, de bedrijven en de ILT op landelijk niveau. Het is nodig om een tot een robuuste organisatie te komen. Preluderen GS daar al op of wachten zij tot het moment dat een nieuw kabinet de aanbevelingen gaat uitwerken?

De **voorzitter** merkt op dat het rapport van de commissie-Van Aartsen besproken zal worden tijdens de commissievergadering NLG op 21 juni a.s. Statenlid Kostic (PvdD) stelt hiertoe een notitie op. De voorzitter verzoekt de gedeputeerden derhalve om de beantwoording van de vragen die specifiek betrekking hebben op het rapport te bewaren tot 21 juni a.s.

De voorzitter bedankt de Statenleden voor hun inbreng in eerste termijn en gaat over tot een korte schorsing.

Schorsing van 10.46 tot 10.51 uur

De **voorzitter** heropent de vergadering. Gedeputeerden Loggen (VVD), Stigter (GL) en Olthof (PvdA) zijn aanwezig voor de beantwoording. De voorzitter geeft als eerste het woord aan gedeputeerde Loggen, als zijnde portefeuillehouder Water.

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):
Onder anderen Statenlid Kostic (PvdD) heeft aandacht gevraagd voor het Randstedelijke Rekenkamerrapport. De heer Loggen schetst kort de procedure. De Randstedelijke Rekenkamer verzorgt binnenkort een technische briefing voor de commissie NLG. Het rapport wordt gezonden aan de Staten, die ertoe kunnen besluiten om het te agenderen en met elkaar te bespreken. Het zou derhalve niet hoeven te worden meegenomen in een zienswijze; de provincie kan het gesprek zelfstandig voeren. Over een aantal signaleringen in het rapport, waaronder over de capaciteitsvragen, voeren GS het gesprek met de OD. Een en ander komt ook allemaal terug in de commissie.

> Mevrouw **Gonggrijp** (D66) bedankt de gedeputeerde voor zijn beantwoording van de vragen. D66 heeft heel specifiek aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Kan gedeputeerde toezeggen dat als het wordt behandeld, dat er dan binnen het budget voldoende ruimte is om de taken op te pakken? Het zou immers jammer zijn als er een majeure opgave rond water ligt en dat de provincie de begrotingen heeft vastgesteld, maar dat er weer een wijziging moet plaatsvinden. Kan gedeputeerde daar iets over toezeggen?

Gedeputeerde **Loggen** is zeer genegen dat te doen, maar daarmee zou hij dan wel in de bevoegdheid van PS treden, wat hem niet verstandig lijkt. PS vormen uiteindelijk het kaderstellend orgaan met budgetrecht. Gedeputeerde is wel bereid om het in kaart te brengen. Hij schetst kort de geschiedenis. Bij het overdragen van de taken aan de OD heeft de provincie destijds al een schouw genomen om te bezien welke extra taken er overgaan. Daar zijn ook de bijbehorende middelen voor gegeven. Gedeputeerde was derhalve enigszins verbaasd over de aanbevelingen in het rapport. Om die reden wordt het gesprek aangegaan. Als een dergelijk signaal ook van de directie van de OD komt, dan zal met elkaar bekeken worden wat er nodig is en

welke budgetten daaruit voorvloeien. Gedeputeerde komt er in dat geval bij de Statenleden op terug.

> Statenlid **Kostic** (PvdD) is het met gedeputeerde Loggen eens dat PS nu aan zet zijn en een zienswijze kunnen indienen. Het zou haars inziens echter handig zijn om de OD te vragen hoeveel budget deze nodig denkt te hebben en om te reflecteren op de aanbevelingen die in het rapport worden gedaan. Er kan dan tijdens de commissievergadering van 30 augustus a.s. over worden gesproken. Het is nu aan PS. GS mogen daar een mening over hebben, maar welke bezwaren zien zij in deze werkwijze? Waarom zou het juridisch niet mogelijk zijn?

Gedeputeerde **Loggen** antwoordt dat hij het principe "*u vraagt, wij draaien*" iets te gemakkelijk vindt. Hij wil weten of de directie van de OD het signaal ook onderschrijft. Om daar nu al gelijk op in te spelen, zonder een goede inhoudelijke onderbouwing te hebben gewisseld via de aanwezige kanalen, vindt gedeputeerde iets te gemakkelijk. Hij kan het de Staten dan ook niet aanbevelen.

> Statenlid **Kostic** (PvdD) merkt op dat PS enkel maar de informatie van de OD willen hebben, zoals de heer Loggen zelf voorstelt, teneinde er op 30 augustus a.s. verder over te kunnen spreken.

Gedeputeerde **Loggen** vervolgt zijn betoog. Hij meent dat de heer Mangal (DENK) wellicht een correcte signalering heeft gedaan ten aanzien van Waternet. Waternet is een uitvoeringsorganisatie van de gemeente Amsterdam en het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), die hun uitvoerende taken hierin hebben ondergebracht. Het betreft een zelfstandige organisatie waarmee de provincie geen bemoeienis heeft.
De gemalen en sluizen vallen onder de waterschappen. In Noord-Holland betreft dit hoofdzakelijk Hollands Noorderkwartier, een klein stukje Rijnland en een klein stukje AGV. Gedeputeerde acht het goed om het signaal dat de heer Mangal afgeeft, aan de orde te stellen in zijn bila's met de dijkgraven.

De **voorzitter** bedankt gedeputeerde Loggen voor diens beantwoording en geeft aansluitend het woord aan gedeputeerde Olthof.

Beantwoording door gedeputeerde **Olthof** (PvdA):
Gedeputeerde Olthof bedankt de Statenleden voor hun reacties. Hij begrijpt hun zorgen over de uitvoering van de VTH-taken, wat betreft de kwantiteit, de bezetting en de kwaliteit. Ook binnen de besturen van de OD's en binnen GS is het onderwerp van gesprek. Gedeputeerde zou echter voorzichtig willen zijn met het dichtlopen van gaten, omdat de provincie thans middenin een ontwikkeling zit. De Omgevingswet moet immers worden ingevoerd. Het Rijk moet nog afspraken maken met de VNG over de financiële consequenties hiervan. Hoe wordt een en ander gedekt? Ook de commissie-Van Aartsen zegt daar iets over. Daar wordt nu niet op ingegaan, maar dat komt later terug. De provincie draagt misschien minder af aan de Omgevingsdienst, maar dat zal op een hoger niveau, binnen de algemene uitkering, verrekend worden. De VNG en de gemeenten zullen er derhalve wat middelen bij krijgen om de taken uit te voeren en de provincie zal daarvoor wat gekort worden (omdat zij voornoemde taken niet langer zal uitvoeren). Er vindt derhalve nog een verrekening plaats.

Voorts wijst gedeputeerde erop dat het Gemeenschappelijke Regelingen betreffen, waarin de provincie soms een groter en soms een kleiner aandeel heeft. Op het moment dat gemeenten bepaalde taken niet willen uitvoeren, moet de provincie ervoor waken dat ze niet op de stoel van de gemeente gaat zitten en zegt: "*Dan betalen wij het wel.*" Gedeputeerde Olthof kan de Statenleden in ieder geval toezeggen dat de provincie heel goed bekijkt wat er uiteindelijk nodig is voor de inzet, wat het kost en welke kwaliteit daarvoor nodig

is. Vervolgens zal zij daarnaar handelen. Een mooi voorbeeld betreft de extra €2,8 miljoen die de provincie voor Tata beschikbaar heeft gesteld, omdat zij meent dat daar een intensivering van de VTH-taken moet plaatsvinden. Hierover is men in gesprek binnen de besturen van de Omgevingsdiensten. Daar vindt ook de besluitvorming plaats. Zowel gedeputeerde Olthof als gedeputeerde Stigter zullen hun inbreng leveren wat betreft de kwaliteit en hun zorgen hierover uitspreken. Voorts zullen zij er bij de gemeenten op aandringen om hun verantwoordelijkheid te blijven nemen voor de taken die er liggen.

Anderzijds zit gedeputeerde Olthof in het IPO aan tafel met de staatssecretaris over onder meer de woon- en bodemtaken en de financiële verantwoordelijkheid van het Rijk in dezen. Uiteindelijk is het Rijk stelselverantwoordelijk en zal het de juiste en voldoende financiële middelen beschikbaar moeten stellen om de huidige taken en nieuwe taken die voortvloeien uit de Omgevingswet goed te blijven uitvoeren.

Gedeputeerde beaamt dat er een verandering merkbaar is. De maatschappelijke druk neemt toe. Voorts neem het aantal WOB-onderzoeken toe. Veel goed gekwalificeerde medewerkers houden zich hiermee bezig. Gedeputeerde Olthof meent dat er op een later tijdstip gesproken zal moeten worden over de wijze waarop hiermee dient te worden omgegaan en hoe de juiste taken uitgevoerd kunnen blijven worden. Dus het gesprek over de noodzaak en de druk wordt absoluut gevoerd. Daarnaast doet de Omgevingsdienst het maximale om voldoende kennis binnen te halen. Daarnaast wordt er volop gekeken naar samenwerkingen met andere omgevingsdiensten. Kortom, ingeval de kennis (nog) niet in huis is, wordt er samengewerkt met andere partijen.

Financieel gezien pakt de provincie haar verantwoordelijkheid. Ze moet echter voorkomen dat ze op de stoel van de gemeenten gaat zitten als daar uiteindelijk de keuze wordt gemaakt om iets niet te doen. Door het Rijk zal er uiteindelijk een verrekening gaan plaatsvinden in het kader van de Omgevingswet: omdat de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten overgaan, krijgen de gemeenten er wat geld bij en gaat er bij de provincie wat geld af.

Ook op het stikstofdossier zijn er veel ontwikkelingen. GS onderschrijven de waarschuwing dat er snel landelijke duidelijkheid moet komen over de keuzes die op dit terrein gemaakt gaan worden. Een demissionair kabinet werkt in dezen helaas vertragend. In het IPO en verschillende andere gremia met het Rijk wordt het onderwerp echter steeds geagendeerd teneinde er zo snel mogelijk duidelijkheid over te krijgen.

> Mevrouw **Jellema** (PvdA) refereert aan hetgeen gedeputeerde Olthof zei over de wijze waarop de provincie invloed kan uitoefenen via het IPO en de gemeenten, ingeval deze andere keuzes maken. Wat zouden het IPO en de VNG hierin nog kunnen betekenen? De provincie staat aan het eind van de lijn en heeft steeds maar weer te dealen met de implicaties van beleid dat niet of vertraagd tot stand komt. Hoe kan de provincie de druk op de ketel houden? Hebben gedeputeerde Olthof en gedeputeerde Stigter hier ideeën over?

De **voorzitter** geeft als eerste gedeputeerde Olthof de gelegenheid om te reageren. Gedeputeerde Stigter kan de vraag aansluitend in diens beantwoording meenemen en vanuit zijn perspectief aanvullen.

Gedeputeerde **Olthof** merkt in antwoord op de vraag van mevrouw Jellema (PvdA) op dat hij samen met de VNG aan tafel zit wat betreft verschillende onderwerpen, zoals de bodemtaken en de gevaarlijke stoffen die bij afvalbedrijven vandaan komen en in het oppervlaktewater terechtkomen. De gezamenlijke inspanning is

om daar zo snel mogelijk duidelijkheid over te krijgen en beleid op te maken. Hierin wordt samen opgetrokken, ook wat betreft de financiële consequenties. Er is derhalve sprake van één lijn. Dat neemt niet weg dat individuele gemeenten uiteindelijk een eigenstandige bevoegdheid hebben, niet zozeer over de basistaken maar wel over de aanvullende taken, en eigenstandig kunnen besluiten wat zij al dan niet bij de Omgevingsdiensten onderbrengen. Als een gemeente er vervolgens toe besluit om een bepaalde taak niet uit te voeren, is het volgens gedeputeerde Olthof niet de bedoeling dat de provincie het dan maar oppakt en betaalt. Dat zou een ingewikkelde figuur worden en zelfs een uitnodiging zijn voor gemeenten om bepaalde taken af te wijzen, vanuit de veronderstelling dat de provincie het dan wel oppakt. Gedeputeerde zou dat geen goede ontwikkeling vinden. De verantwoordelijkheid ligt uiteindelijk ook bij het Rijk c.q. de staatssecretaris om ervoor te zorgen dat het basistakenpakket uniform is. De oproep van de commissie-Van Aartsen is om ook eens te bekijken welke taken er al dan niet verplicht zijn.

De **voorzitter** bedankt gedeputeerde Olthof voor diens beantwoording en geeft het woord aan gedeputeerde Stigter.

Beantwoording door gedeputeerde **Stigter** (GL):
Uit zowel de TB Werkzaamheden OD's als de vragen van de heer Smaling (SP) blijkt dat er een groot tekort is aan milieukundigen. Gedeputeerde Stigter is zelf van huis uit milieukundige. Hij verwacht derhalve dat er na zijn periode als gedeputeerde een mooie taak voor hem zal zijn weggelegd, aangezien er genoeg werk te doen op is dat terrein.

Aanvullend op hetgeen gedeputeerde Olthof reeds aangaf, zal gedeputeerde Stigter specifieker ingaan op de vragen van Statenlid Kostic (PvdD) over de OD NHN. Haar eerste verzoek was om een zinsnede te schrappen waarin een verwijzing staat naar de lagere bijdrage van de provincie. GS hebben de OD NHN gevraagd om de financiële gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet inzichtelijk te maken. Gedeputeerde is er op voorhand geen voorstander van om de zin weg te halen, omdat onmiskenbaar is dat als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet in ieder geval de bodemtaken wegvallen bij de provincie en deze worden overgeheveld naar de gemeenten. Daarvoor in de plaats komt er niets bij. Dat wordt met de betreffende zin bedoeld.

De Omgevingsdienst wordt voor de uitvoering van diens taken vanuit het Provinciefonds gefinancierd. Zodra de OD de taken niet langer uitvoert, wordt deze logischerwijs gekort. Gedeputeerde Stigter acht het niet passend om het dan maar voor de gemeenten te gaan financieren. Zoals eerder in de vorige commissievergadering aangegeven, maakt hij zich echter wel zorgen over de lange termijn rondom de OD's. Om die reden is het belangrijk om met elkaar, dus ook met de gemeenten en het Rijk, het gesprek aan te gaan over de financiering. Dit raakt ook aan hetgeen de commissie-Van Aartsen op dit punt adviseert. Dat debat wordt op een later moment gevoerd.

De provincie was een voorstander van traineeships binnen de OD NHN. Voor de in de Kadernota gevraagde incidentele financiering van trainees was in de Algemene Bestuursvergadering van 10 maart jl. echter geen meerderheid. Mede naar aanleiding van deze besluitvorming is samen met de gemeenten een traject gestart rondom het eigenaarschap van de Omgevingsdiensten. Wat betekent het eigenaarschap, ook ten aanzien van de langetermijnontwikkeling van de OD's? Thans wordt getracht om dat bij de provincie en gemeenten in kaart te brengen en daar het gesprek over aan te gaan binnen het Dagelijks Bestuur (DB) en Algemeen Bestuur (AB), juist ook om dit soort vraagstukken te beantwoorden. Op het moment dat een meerderheid van de leden van de Gemeenschappelijke Regeling er echter voor kiest om zo'n traineeship niet te starten,

vindt gedeputeerde het niet gepast dat de provincie dat gat vervolgens gaat dichten. Daarmee maakt zij het immers voor zowel de gemeenten als het Rijk heel makkelijk om continu terug te treden.
Het is goed dat in de commissie van 9 juni, waarin wordt gesproken over de begroting van het IPO en de AV-voorbereiding ook de vraag wordt meegenomen wat de provinciale agenda op dit vlak is.
Gedeputeerden Stigter en Olthof vinden dit vraagstuk heel belangrijk en zullen het continu in IPO-verband agenderen, opdat het wordt opgepakt richting de overige bestuurlijke partners.

Mevrouw Koning-Hoeve (CDA) vroeg beide gedeputeerden naar de effecten van de Omgevingswet. Gedeputeerde Stigter heeft de indruk dat deze vraag reeds beantwoord is door gedeputeerde Olthof, die een insteek van de provincie voorstelde voor alle OD's, ook voor de OD NHN en de OFGV.

De **voorzitter** constateert dat alle vragen beantwoord zijn en dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Op 21 juni a.s. zal in het verlengde van het onderwerp Omgevingsdiensten het rapport van de commissie-Van Aartsen worden besproken. Voorafgaand aan de betreffende commissievergadering NLG verzorgt de Randstedelijke Rekenkamer een technische briefing.

De voorzitter concludeert dat de zienswijze begroting OD NZKG en de zienswijze begroting OD NHN als bespreekstuk voor de PS-vergadering worden geagendeerd voor, en dat de zienswijze OD IJmond en de zienswijze OFGV als hamerstuk zullen worden doorgeleid.